Obec Židovice

Židovice 78

Směrnice č. 3/2023

SMĚRNICE O FINANČNÍ KONTROLE

PRO OBCE, KDE SE NA ŘÍDICÍ KONTROLE PODÍLEJÍ POUZE DVĚ

OSOBY

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. I

Preambule

1. Tato směrnice se vydává k nastavení finanční kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole").
2. Tato směrnice upravuje
   a. řídicí kontrolu u příjmových a výdajových operací,
   b. veřejnosprávní kontrolu u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory z rozpočtu obce,
   c. veřejnosprávní kontrolu u příspěvkových organizací zřizovaných obcí.
3. Ustanovením této směrnice se řídí všechny osoby, které se podílí na řízení a kontrole veřejných financí obce.

Čl. II

Cíl finanční kontroly

1. Starosta a všechny osoby, které se podílí na hospodaření s veřejnými prostředky, zajistí, že je s nimi nakládáno účelně, hospodárně a efektivně a v souladu se zákonem.
2. S veřejnými prostředky je nakládáno
   a. **účelně**, pokud dosažené výsledky odpovídají stanovené potřebě,
   b. **hospodárně**, pokud jsou zdroje k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, v přiměřené kvalitě a za co nejvýhodnější cenu a
   c. **efektivně**, pokud je dosaženo co nejlepšího vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky.

ČÁST DRUHÁ
ŘÍDICÍ KONTROLA

Čl. III

Předmět řídicí kontroly

1. Řídicí kontrola zahrnuje hodnocení a ověřování skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky
   a. při přípravě příjmových a výdajových operací před jejich zahájením (předběžná řídicí kontrola),
   b. po zahájení příjmových a výdajových operací až do jejich ukončení a vyúčtování (průběžná řídicí kontrola) a
   c. při následném hodnocení dosažených výsledků uskutečňovaných příjmových a výdajových operací (následná řídicí kontrola).
2. Předběžná řídicí kontrola se neprovádí u příjmových a výdajových operací, u kterých obec, její orgány nebo zaměstnanci nemůžou ovlivnit uskutečnění nebo výši příjmu nebo výdaje. Předběžná řídicí kontrola se neprovádí zejména u příjmů ze správních poplatků, místních poplatků a ze svěřených a sdílených daní[1]. U těchto příjmových a výdajových operací však musí být provedena následná řídicí kontrola.
3. Schválením příjmové nebo výdajové operace v rámci řídicí kontroly není dotčeno schvalování příslušnými orgány obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

---

[1] Výčet lze rozšiřovat, pokud jsou splněny podmínky uvedené v předchozí větě, tj. jde o operace, u nichž nelze ovlivnit, že se příjem nebo výdaj uskuteční nebo nelze ovlivnit jejich výši.

Čl. IV

Osoby pověřené výkonem řídicí kontroly

1. Řídicí kontrolu provádí starosta obce jako příkazce operace a zaměstnanci obce pověření starostou[2] obce v rozsahu svého pověření[3].
2. V obci je sloučena funkce správce rozpočtu a hlavního účetního podle ustanovení § 26 odst. 3 zákona o finanční kontrole. Tyto funkce vykonává účetní.
3. Účetní je dále zodpovědný/á za výkon průběžné a následné kontroly.
4. Vzor pověření je uveden v příloze č. 1 této směrnice.

ŘÍDICÍ KONTROLA U PŘÍJMOVÝCH OPERACÍ

Čl. V

Příprava příjmové operace

1. Při přípravě příjmové operace[4], starosta (příkazce operace) ověří
   a. soulad příjmové operace se stanovenými úkoly a schválenými záměry a cíli obce,
   b. soulad příjmové operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů a
   c. soulad se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole [5]
2. Starosta (příkazce operace) identifikuje a vyhodnotí rizika[6], které s připravovanou operací souvisí a případně navrhne/realizuje opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění,
3. Starosta (příkazce operace) ověří, že je operace doložena věcně správnými a úplnými podklady.
4. Starosta (příkazce operace) na základě posouzení výše uvedených skutečností rozhodne o schválení (příp. neschválení) příjmové operace a vyhotoví o úkonech podle předchozího odstavce záznam.
5. U příjmů, které schvaluje zastupitelstvo obce/rada obce, případně u dalších rizikových příjmů se použije vzor záznamu uveden v příloze č. 2a této směrnice.
6. U ostatních příjmů se předběžná řídicí kontrola zaznamená do ověřovacího razítka uvedeného v příloze č. 2b, případně do formuláře vygenerovaného informačním systémem obce[7].

Čl. VI

Cíl řídicí kontroly u příjmových operací

1. Cílem řídicí kontroly u příjmových operací je zajistit, aby byly veřejné prostředky do obecního rozpočtu vybrány včas, od správné osoby (dlužníka) a ve správné výši.

---

[2] Osobou pověřenou může být například účetní, pokladní, ekonom, nebo místostarosta (dle ustanovení § 26 zákona o finanční kontrole).

[3] Jako pověření postačuje vydaná směrnice. V případě pověření osoby, která vykonává funkci příkazce operace v době nepřítomnosti starosty či správce rozpočtu/hlavního účetního, se použije příloha č. 1.

[4] Fáze přípravy příjmové operace je např. doba před podpisem smlouvy, na jejímž základě vzniká obci nárok na příjem do obecního rozpočtu (např. před podpisem smlouvy, kterou se pronajímá obecní majetek), před podáním žádosti o projekt, který má být spolufinancován ze státního rozpočtu, rozpočtu státního fondu nebo fondů EU.

[5] V případě příjmových operací je nutné věnovat pozornost souladu s cílem finanční kontroly zejména u dotací, jejichž příjemcem je obec.

[6] Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. obec při zvažování podání žádosti o dotaci musí zvážit riziko, zda je schopna dostát všem podmínkám vyplývajícím z rozhodnutí o poskytnutí dotace či zda je vůbec schopna celou dotaci administrovat.

[7] Pokud obec takovým informačním systémem disponuje.

2. Pokud jsou veřejné prostředky připsány na bankovní účet obce (příp. do pokladny), účetní prověří, zda byly připsány od správné osoby (dlužníka), včas a ve správné výši. Toto ověření provede před zaúčtováním příjmu do účetnictví obce.
3. Účetní je povinen průběžně sledovat a vyhodnocovat, zda příjmy, na které má obec nárok, jsou na bankovní účet připisovány (případně hrazeny do pokladny) včas, ve správné výši a od správné osoby (dlužníka).
4. V případě, že účetní zjistí, že veřejné prostředky nebyly připsány (uhrazeny do pokladny) včas, ve správné výši nebo od správné osoby (dlužníka)
    a. ověří existenci, výši a splatnost pohledávky,
    b. identifikuje a vyhodnotí rizika[8], které s příjmovou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
5. Účetní vyhotoví o úkonech podle předchozího odstavce záznam a předá ho spolu s ostatními podklady starostovi (příkazci operace).
6. Starosta (příkazce operace) na základě záznamu a souvisejících podkladů rozhodne o dalším postupu.
7. Vzor záznamu je uveden v příloze č. 3, této směrnice.

ŘÍDICÍ KONTROLA U VÝDAJOVÝCH OPERACÍ

Čl. VII

Předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku

1. Předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku probíhá při přípravě výdajové operace tj. před odesláním objednávky, před uzavřením smlouvy, před vyhlášením zadávacího řízení, před podpisem smlouvy o poskytnutí veřejné finanční podpory[9].
2. Při přípravě výdajové operace starosta (příkazce operace) ověří
    a. nezbytnost operace ke splnění úkolů obce,
    b. soulad operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
    c. soulad operace s postupy a podmínkami stanovenými pro zadávání veřejných zakázek,
    d. soulad operace se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole a
    e. doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady.
3. Starosta (příkazce operace) identifikuje a vyhodnotí rizika[10], které s připravovanou operací souvisí a případně navrhne/realizuje opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
4. Starosta (příkazce operace) vyhotoví návrh individuálního příslibu a na základě úkonů podle odstavce 2 rozhodne o schválení (příp. neschválení) výdajové operace.
5. V případě, že starosta (příkazce operace) schválí výdajovou operaci, stvrdí to svým podpisem a předá návrh individuálního příslibu a související podklady účetnímu jako správci rozpočtu.
6. Účetní jako správce rozpočtu ověří, zda

---

[8] Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. při kontrole příjmů bylo zjištěno, že je evidována pohledávka po splatnosti za problematickým dlužníkem. Existuje reálné riziko, že pohledávka nebude vymožena, proto je nutné zaměřit se se zvláštní péčí na tyto problematické pohledávky.

[9] Veřejnou finanční podporou se rozumí dotace, návratné finanční výpomoci, příspěvky poskytnuté z veřejného rozpočtu zřizovatele a prostředky poskytnuté z veřejného rozpočtu jejich příjemci na základě žádosti.

[10] Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. obec připravuje investiční akci – výstavba cyklostezky. Existuje riziko, že stavba bude provedena nekvalitně. Obec na to reaguje stanovením důsledné průběžné kontroly výstavby.

a. byla výdajová operace schválena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění,
b. je podpis příkazce operace shodný s podpisovým vzorem,
c. je výdajová operace v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky,
d. výdajová operace odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy,
e. byla výdajová operace prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky.

7. Účetní jako správce rozpočtu, na základě posouzení výše uvedených skutečností, rozhodne o schválení (příp. neschválení) výdajové operace. Schválení skutečností podle odstavce 6 potvrdí svým podpisem na individuální příslib.
8. Shledá-li účetní při předběžné řídicí kontrole připravované operace nedostatky, přeruší schvalovací postup a oznámí své zjištění písemně příkazci operace s uvedením důvodů a případně přiloží další doklady o oprávněnosti svého postupu.
9. U výdajů, které schvaluje zastupitelstvo obce/rada obce, případně u dalších rizikových výdajů se použije vzor individuálního příslibu, který je uveden v příloze č. 4a této směrnice.
10. U ostatních výdajů se předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku zaznamená do ověřovacího razítka (např. na návrh objednávky nebo smlouvy) uvedeného v příloze č. 4b, případně do formuláře vygenerovaného informačním systémem obce[11].

Čl. VIII

Limitovaný příslib

1. Je-li to účelné pro zajištění
   - provozních potřeb vyplývajících z běžné pravidelné činnosti,
   - které je nutné zabezpečovat operativně a
   - pokud nelze věřitele nebo výši předpokládaných výdajů určit předem,

   starosta jako příkazce operace a účetní jako správce rozpočtu schválí limitovaný příslib.
2. Pro schválení limitovaného příslibu se použije schvalovací postup podle čl. VII.
3. Limitovaný příslib se vyhotovuje v případě běžných provozních nákupů, dle potřeb obce[12].
4. Limitovaný příslib stanoví limit výdajů, období, na které je tento limit poskytnut, a předmět výdajů. Vzor Limitovaného příslibu je uveden v příloze č. 5 této směrnice.

Čl. IX

Předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku

1. Před provedením platby starosta (příkazce operace) u výdajové operace ověří
   a. existenci závazku,
   b. stav plnění,
   c. správnost určení věřitele, výši a splatnost závazku,
   d. podmínky splatnosti závazku a
   e. soulad s individuálním příslibem podle čl. VII nebo limitovaným příslibem podle čl. VIII.
2. Starosta (příkazce operace) identifikuje a vyhodnotí rizika[13], která s připravovanou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

---

[11] Pokud obec takovým informačním systémem disponuje.

[12] Může se jednat např. o pohoštění, poštovné, kancelářské potřeby, náklady na drobné opravy v případě dodržení uvedených podmínek, a pokud jsou naplněny podmínky vyhlášky 416/2004 Sb.

[13] Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. v rámci projektu rekonstrukce kapliček a Božích muk na území obce existuje riziko, že oprava na odlehlém místě byla provedena neprofesionálně, nebo pouze z části. V rámci předběžné řídicí kontroly po vzniku závazku (před uhrazením faktury) musí starosta ověřit, zda byly tyto sakrální stavby opraveny v dojednaném rozsahu a kvalitě.

3. V případě, že je částka požadovaná k uhrazení vyšší než částka schválená individuálním či limitovaným příslibem, posoudí starosta (příkazce operace) odůvodnění navýšení ceny dle čl. VII odst. 2 a provede o této kontrole záznam.
4. Starosta (příkazce operace) vyhotoví návrh pokynu k zajištění platby a na základě úkonů podle odstavce 1 rozhodne o schválení (příp. neschválení) výdajové operace. Pokud výdajovou operaci schválí, podepíše pokyn k zajištění platby a předá ho hlavnímu účetnímu k zajištění platby.
5. Účetní jako hlavní účetní před provedením platby ověří
    a. soulad podpisu příkazce operace v pokynu k zajištění platby s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
    b. soulad údajů o věřiteli, výši a splatnosti vzniklého závazku s údaji ve vydaném pokynu k zajištění platby,
    c. soulad pokynu příkazce operace k zajištění platby s individuálním příslibem,
    d. jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví a
    e. související účetní rizika.[14]
6. V případě, že je částka požadovaná k uhrazení vyšší než částka schválená individuálním či limitovaným příslibem, posoudí účetní jako správce rozpočtu náležitosti dle čl. VII odst. 6.
7. Pokud účetní jako hlavní účetní výdajovou operaci schválí, podepíše pokyn k zajištění platby a zajistí platbu.
8. Shledá-li účetní při předběžné řídicí kontrole nedostatky, přeruší schvalovací postup a oznámí své zjištění písemně starostovi (příkazci operace).
9. U výdajů, které schvaluje zastupitelstvo obce/rada obce, případně u dalších rizikových výdajů, se použije vzor pokynu k zajištění platby, který je uveden v příloze č. 6a této směrnice.
10. U ostatních výdajů se předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku zaznamená do ověřovacího razítka uvedeného v příloze č. 6b, případně do formuláře vygenerovaného informačním systémem obce[15].

Čl. X

Průběžná řídicí kontrola výdajových operací

1. Účetní u výdajových operací, u nichž plnění probíhá průběžně minimálně po dobu 6 měsíců[16], provádí průběžnou kontrolu. V rámci průběžné kontroly účetní ověří
    a. soulad výdajové operace s právními předpisy a se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole,
    b. plnění podmínek rozhodnutí nebo smlouvy souvisejících s kontrolovanou operací,
    c. soulad předpokládaných a již dosažených výsledků operace a
    d. skutečnosti týkající se operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví.
2. Účetní identifikuje a vyhodnotí rizika[17], která s probíhající operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

---

[14] Např. rizika vyplývající ze zákona o účetnictví aj.

[15] Pokud obec takovým informačním systémem disponuje.

[16] Lze nastavit dle potřeb obce.

[17] Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. v případě realizace veřejné zakázky existuje riziko porušení podmínek stanovených zákonem o zadávání veřejných zakázek. V případě realizace stavební veřejné zakázky podle zákona o zadávání veřejných zakázek musí být zohledněny principy transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. Pokud by nebyl dodržen harmonogram prací stanovený v zadávacím řízení, existuje riziko porušení principu rovného zacházení. Pokud by došlo k posunutí termínu realizace již v zadávacím řízení, mohly by se do výběrového řízení přihlásit firmy, které by v původním termínu neměly stavební

3. O průběžné kontrole podle předchozího odstavce účetní sepíše záznam. V případě, že účetní identifikuje významná rizika nebo nedostatky, předá záznam příkazci operace k přijetí opatření k eliminaci nebo zmírnění rizik a k odstranění nedostatků.
4. Vzor záznamu o průběžné kontrole je uveden v příloze č. 7 této směrnice.

Čl. XI

Následná řídicí kontrola

1. Účetní u výdajových operací provádí následnou řídicí kontrolu u vybraných operací. Účetní vybírá ke kontrole operace s nejvyšší mírou rizika.
2. V rámci následné kontroly účetní ověří
   a. soulad výdajové operace s právními předpisy a se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole,
   b. plnění podmínek rozhodnutí nebo smlouvy souvisejících s kontrolovanou operací,
   c. soulad předpokládaných a dosažených výsledků operace, včetně jejich udržitelnosti a
   d. skutečnosti týkající se operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví a identifikuje a vyhodnotí rizika[18], která s probíhající operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
3. O následné kontrole podle předchozího odstavce účetní sepíše záznam. V případě, že identifikuje významná rizika nebo nedostatky, předá záznam starostovi (příkazci operace) k přijetí opatření k eliminaci nebo zmírnění rizik a k odstranění nedostatků.
4. Vzor záznamu o následné kontrole je uveden v příloze č. 8 této směrnice.

ČÁST TŘETÍ

VEŘEJNOSPRÁVNÍ KONTROLA

Čl. XII

Předmět veřejnosprávní kontroly

1. Veřejnosprávní kontrola zahrnuje hodnocení a ověřování
   a. skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, které jsou poskytovány ve formě veřejné finanční podpory a
   b. hospodaření zřizovaných příspěvkových organizací.
2. Veřejnosprávní kontrolou se u **veřejné finanční podpory** ověřuje, zda žadatel nebo příjemce dodržuje
   a. právní předpisy v přímé souvislosti s poskytovanou veřejnou finanční podporou a
   b. podmínky stanovené obcí jako poskytovatelem veřejné finanční podpory ve smlouvě o poskytnutí veřejné finanční podpory.
3. Veřejnosprávní kontrola v případě poskytování veřejné finanční podpory má 3 fáze:
   a. předběžná kontrola, která je zaměřena zejména na kontrolu podkladů předložených žadatelem o veřejnou finanční podporu,
   b. průběžná kontrola, která je zaměřena zejména na kontrolu průběžného dodržování právních předpisů a stanovených podmínek,
   c. následná kontrola, která probíhá po vyplacení veřejné finanční podpory a jejím vypořádání a je zaměřena zejména na kontrolu dodržení právních předpisů souvisejících s poskytnutou veřejnou finanční podporou a dodržení podmínek, za nichž byla veřejná finanční podpora poskytnuta.

---

kapacitu. Cílem průběžné kontroly bude zejména zjistit, zda je veřejná zakázka realizována podle plánu a nehrozí riziko zpoždění výstavby.

[18] Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. u dotací čerpaných z Evropské unie existuje riziko vzniku porušení rozpočtové kázně v důsledku toho, že organizace nedodrží po dokončení projektu podmínky udržitelnosti. V rámci následné kontroly se tedy obec zaměří zejména na naplnění těchto podmínek.

4. Veřejnosprávní kontrolou se u **zřizované příspěvkové organizace**[19] ověřuje, zejména zda
    a. jsou dodržovány právní předpisy upravující
        i. řízení a kontrolu veřejných financí,
        ii. hospodaření s veřejnými prostředky,
        iii. účetnictví a výkaznictví.
    b. je nastaven přiměřený a účinný systém finanční kontroly.

Čl. XIII

Postup veřejnosprávní kontroly

1. Veřejnosprávní kontrolu provádí starosta obce a zaměstnanci úřadu pověření starostou[20] obce v rozsahu svého pověření. Vzor pověření k výkonu veřejnosprávní kontroly je uveden v příloze č. 9 této směrnice.
2. Při výkonu veřejnosprávní kontroly se postupuje podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).
3. Externí auditor/kontrolor se může na veřejnosprávní kontrole podílet pouze jako přizvaná osoba.

ČÁST ČTVRTÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. XIV

1. Nedílnou součástí této směrnice jsou její přílohy:
    Příloha č. 1: Vzor pověření
    Příloha č. 2: Vzor pověření k výkonu veřejnosprávní kontroly

2. Tato směrnice byla schválena zastupitelstvem obce dne 13.12.2023 usnesením č. 2023-12-1/12
3. Touto směrnicí se ruší Kontrolní řád obce Židovice, směrnice upravující systém finanční kontroly č. 3/2019, schválená zastupitelstvem obce dne 30.10.2019 usnesením č. 2019-10.
4. Směrnice nabývá účinnosti následující den po schválení zastupitelstvem obce tj. dnem 14.12.2023.

.

[19] Předmětem veřejnosprávní kontroly u příspěvkové organizace mohou být všechny skutečnosti související s jejím hospodařením.
[20] Může jít například o účetní nebo ekonoma obce.